

بازار ۸.۵ میلیارد دلاری سرب صادراتی

در حالی که ارزش بازار صادراتی سرب در سال ۲۰۲۲ بیش از ۸.۵ میلیارد دلار بوده و کره جنوبی در صدر قرار دارد، از منظر ارزش صادرات ایران جایگاه شصت دوم دنیا را دارا است.

در شرایطی بر اساس داده‌های منتشر شده از سوی World Top Exports صادرات سرب به تفکیک کشورها در سال ۲۰۲۲ به ۸.۵ میلیارد دلار رسید که به طور متوسط برای همه صادرکنندگان طی یک دوره پنج ساله یعنی از ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ به میزان ۲.۴ درصد کاهش داشته است. در واقع بر اساس این گزارش، در مقایسه با سال ۲۰۲۱، ارزش سرب صادراتی در سال ۲۰۲۲ به میزان ۳.۳ درصد کاهش را تجربه کرده است.

از سوی دیگر در حوزه ارزش صادرات سرب، کشورهای کره جنوبی، استرالیا، بریتانیا، هند و کانادا پنج صادرکننده برتر محسوب می شوند و در مجموع بیش از یک سوم (۳۶ درصد) از فروش کلی سرب صادراتی را در طول سال ۲۰۲۲ قف زده‌اند.

این در حالی است که کشورهای «بلژیک، آلمان، چین، مکزیک، لهستان، فرانسه، بلغارستان، مالزی، سوئد و ایالات متحده» نیز در رتبه‌های ششم تا پانزدهم سرب صادراتی از نظر ارزش صادرات قرار دارند. نکته قابل توجه اینکه در بخش صادراتی در بین این ۱۵ کشور نامبرده، مالزی افزایش بیش از ۲۵ درصد در ارزش صادراتی خود رقم زده است و از آن طرف نیز آلمان کاهش ۳۱ درصدی را رقم زده است که نسبت به دیگر کشورها بیشترین میزان بوده است.

منطقه منا پتانسیل رهبری فولاد سبز را دارد

کارشناس معتقدند منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (منطقه منا) می‌تواند به یک رهبر جهانی در «تولید فولاد سبز و تجارت نوظهور آن» تبدیل شود. وجود منابع بزرگ انرژی خورشیدی که می‌توانند هیدروژن سبز را برای تولید فولاد بر پایه آهن اسفنجی تامین کنند، به این معنی است که این منطقه می‌تواند به تامین‌کننده اصلی بازارهای رو به رشدی چون هند و اروپا تبدیل شود.

در این بین به جای تلاش برای یافتن راهی مناسب برای صادرات هیدروژن سبز، که حمل و نقل آن ناکارآمد و پرهزینه به نظر می‌رسد، این منطقه باید استفاده در بازار داخلی مانند کارخانه‌های آهن اسفنجی خود را در اولویت قرار دهد.

فولادسازان در سراسر جهان در حال انتقال از تولید مبتنی بر کوره‌های بلند به سمت فناوری آهن اسفنجی هستند که می‌تواند با هیدروژن سبز کار کند. این منطقه مزیت دیگری دارد، زیرا بخش فولاد آن در حال حاضر مبتنی بر آهن اسفنجی است و به منابع انرژی تجدیدپذیر که به آن امکان می‌دهد در آینده نزدیک هیدروژن سبز ارزان تولید کند، نیز دسترسی دارد.

در حالی که کشورهای مختلف دنیا به سمت معدنکاری هوشمند حرکت می‌کنند، معدن ایران همچنان با چالش‌های چند دهه پیش دست و پنجه نرم می‌کند. با وجودی که بارها صاحبزنان بخش معدن از عقب‌افتادگی اکتشافات، نبود تجهیزات و ماشین‌آلات روز و عوارض صادراتی انتقاد کرده‌اند، باز هم مشکلات به قوت خود باقی است. این در حالی است که ایران ظرفیت مناسبی از نظر ذخایر معدنی دارد و به راحتی می‌تواند بازارهای صادراتی را صاحب کند و موجب رشد اقتصادی و ارزآوری شود، اما طی سال‌های گذشته توجه زیادی به آن نشده و مغفول مانده است. برآورد آمار نشان می‌دهد در حال حاضر کل پروانه‌های اکتشافات یا بهره‌برداری

صادر شده در سطح کشور فقط ۷ درصد از مساحت کشور را پوشش می‌دهد و برای ۹۳ درصد باقی‌مانده باید برنامه‌ریزی کرد. روزنامه «خانمان» به بررسی تبعات سیاست‌گذاری‌های غیرکارشناسی در بخش معدن پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

معدن، قربانی نگاه درآمذزایی دولت
بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی ایران گفت: مصادن کوچک و متوسط مقیاس در مواجهه با تصمیمات دولت که گاهی با نگاه درآمذزایی از بخش معدن اجرایی می‌شود، سردرگم شده و تصمیم به توقف فعالیت خود می‌گیرند.

وی اظهار کرد: بخش معدن ایران دارای ظرفیت‌های بسیاری است که می‌تواند به موازات صنعت نفت، نقش مهمی در توسعه اقتصادی ایفا کند، البته هیچ‌گاه نمی‌توان

بیان کرد که معدن جایگزین نفت خواهد شد، اما می‌تواند به همان میزان در اقتصاد غیرنفتی، نقش‌آفرینی داشته و به توسعه همه جانبه کمک کند، اما این توسعه نیازمند الزاماتی است که اگر آنها را مهیا نکنیم، نمی‌توانیم انتظاری بیش از شرایط فعلی از بخش معدن و فعالان آن داشته باشیم.

شکوری تاکید کرد: یکی از مهمترین الزامات برای توسعه هر چه بیشتر در بخش معدن، موضوع توسعه حوزه اکتشاف است. نمی‌توان بدون توسعه در بالادست انتظار افزایش بهره‌برداری از ذخایر معدنی را داشت. همچنین وزارت صمت باید با سازمان‌هایی همچون حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی به تفاهم و تعامل بیشتری دست یابد. عمده مشکلات را

می‌توان در بخش استخراج و بهره‌برداری مشاهده کرد و ماشین‌آلات معدنی که به عنوان چالشی بزرگ تبدیل شده و دولت نیز به بهانه حمایت از تولید داخل نه تنها این مسیر را هموار نکرده، بلکه توانسته معدن کوچک را به گورستانی از ماشین‌های فرسوده تبدیل کند و هزینه تولید را افزایش دهد.

وی به اکونگار گفت: معدان کوچک و متوسط مقیاس در مواجهه با تصمیمات غیرکارشناسی دولت که گاهی با نگاه درآمذزایی از بخش معدن اجرایی می‌شود، سردرگم شده و تصمیم به توقف فعالیت خود می‌گیرند، نمونه آن وضع عوارض صادراتی، تصمیمی که بدون اخذ نظر انجمن‌ها و تشکل‌های معدنی گرفته شده و حالا با اجرایی شدن آن باید منتظر کاهش صادرات و درآمد معدن بود. در واقع حلقه فعالیت‌های معدنی در حوزه استخراج و فرآوری با چالش‌هایی همراه است که رفع آنها موجب توسعه پایین‌دست و افزایش درآمدهای ارزی می‌شود.

ابرچالش‌های ماندگار معدن

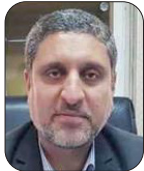

نیروم تغییر نگاه به خام‌فروشی

شکوری تصریح کرد: تا زمانی که واژه‌ای همچون خام‌فروشی برای معدن‌کاران به کار می‌رود، نمی‌توان به اصلاح شرایط امیدوار بود، بخش معدن برای جبران عقب‌ماندگی‌های خود و توسعه هر چه بیشتر نیازمند این تغییر است و باید آن را در درجه اول در وزارت صمت به عنوان متولی بخش معدن نهادینه کرد. وزارت صمت و به طور کل دولت باید به این باور دست یابند که معدن کوچک و متوسط برای تامین به فعالان بخش خصوصی دارای تخصص و تجربه اعتماد کرده و ادامه این مسیر را به دست آنها بسپارند. امروزه دنیا به سمت معدنکاری هوشمند در حرکت است، در حالی که معدن کوچک و متوسط برای تامین ماشین‌آلات خود با چالش‌های بسیار مواجه اند. پس دولت باید این مسیر را با استفاده از راهکارهای ارائه شده از سوی انجمن‌ها و تشکل‌های معدنی تسهیل و سرعت توسعه را افزایش دهد.

نیازمند قوانین جدید هستیم

ابراهیم علی مولاییگی، مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صمت، معدن و تجارت با اشاره به وجود هشت هزار

معدن فعال در کشور به ایرنا گفت: ظرفیت فعلی تولید این معادن ۶۵۰ میلیون تن است، اما ظرفیت واقعی آنها بیش از این است که به علت برخی چالش‌های موجود نتوانستیم از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های این بخش به نحو مطلوب استفاده کنیم.

وی گفت: شاید بخشی از معذرت‌ها به تعارض با منافع دستگاه‌های دولتی

برگردد که در کارگروه تعامل سعی شده که تعارضات کمرنگ‌تر شود، ولی طبیعتا

شاهد تعارض بین قوانین محبظ‌یست، منابع طبیعی و سایر دستگاه‌های دولتی هستیم و امیدواریم با وضع قوانین جدید این تعارضات رفع شود

امید است بخش غیردولتی در این زمینه ورود کند.

مطلوب نیست. درواقع توسعه بخش معدن نیاز به وضع قوانین و مقرارت جدید دارد که بتوانیم بخش اعظمی از این چالش‌ها رفع و شاهد شکوفایی بخش معدن باشیم.

وی اظهار کرد: تعارضات با دستگاه‌های دولتی در این است که طبیعتا هر دستگاه قوانین خاص خودش را دارد، منتهی وقتی در کنار هم قرار می‌گیرند، شاهد تعارض بین قوانین بخش معدن با محیط زیست، منابع طبیعی و سایر دستگاه‌های دولتی هستیم و امیدواریم با وضع قوانین جدید این تعارضات رفع شود.

مولاییگی خاطرنشان کرد: قابلیت بخش معدن بیش از این است و اگر ارتقا یابد، نقشی که در اقتصاد کشور بازی کند بیشتر از این خواهد شد، اما اکنون عدد پایینی است. وی تعداد معدن غیرفعال در کشور را چهار هزار مورد بیان کرد و افزود: عدم تامین مواد اولیه و نداشتن سرمایه در گردش از جمله دلایل غیرفعال بودن این معدان است.

وضعیت نامطلوب اکتشاف

مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صمت، معدن و تجارت با اشاره به وضعیت نامطلوب اکتشافات معدنی در کشور افزود: اعداد و رقم‌ها نشان می‌دهد زیره درصد از مساحت کشور مورد اکتشاف معدنی قرار گرفته است و این هم در سطح اراضی انجام شده است.

وی متوسط اکتشاف در دنیا را ۳۰۰ متر بیان کرد و گفت: در ایران این رقم زیره ۲۰ متر است و این هم توسط دولت صورت گرفته است. مدیرکل دفتر امور اکتشاف وزارت صمت، معدن و تجارت اضافه کرد: علت اینکه در بخش اکتشافات معدنی خوب عمل نکردیم، به خاطر این است که سرمایه قوی در بخش خصوصی نداشتیم، که

امید است بخش غیردولتی در این زمینه ورود کند.

شماره ۸۷ شنبه

معدن و معدن

مسدود پروانه بهره‌برداری برای معدن «آلبلاغ» اسفراین

معاون امور صنایع و معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی از صدور پروانه بهره‌برداری معدن «آلبلاغ» خبر داد. به گزارش ایسا، مهیار مشایخی اظهار کرد: با صدور این پروانه، سرمایه‌گذار معدن می‌تواند عملیات اکتشافی تکمیلی و استخراج را انجام دهد.

وی گفت: با پیگیری‌های انجام‌شده راه دسترسی این معدن با هماهنگی منابع طبیعی و محیط زیست در دست ساخت قرار خواهد گرفت.

مشایخی با اشاره به اینکه دست‌درازی‌هایی در گذشته توسط سوءاستفاده‌کنندگان دراین معدن صورت می‌گرفت، افزود: از مهم‌ترین اقدامات اداره کل صمت استان با هماهنگی‌های مراجع انتظامی، پاکسازی و جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز از این معدن بوده است. مهدی سجادی،

رئیس نظام مهندسی معدن خراسان شمالی نیز اظهار کرد: چهارم دی‌ماه سال ۱۴۰۰ عملیات اکتشافی در معدن آلبلاغ توسط ایמידرو به پایان رسید.

وی با اشاره به اینکه ذخیره معدنی مشخص‌شده برای این معدن ۵۰۰ هزار تن سرب و روی است، اظهار کرد: آذرمه سال گذشته سامانه کاداستر گواهی کشف این معدن را به نام سازمان توسعه و نوسازی ایמידرو صادر کرد.

معدن طلای اندریان محکوم به پرداخت جریمه شد

مدیر کل حفاظت محیط زیست آذربایجان شرقی گفت: معدن زرین داغ آستارگان (اندریان) به‌دلیل آلایندگی محیط زیستی با توجه به مستندات آلودگی در محاکم عالی استان محکوم به پرداخت جریمه نقدی شد.

شهام اشتری در گفت‌وگو با فارس اظهار کرد: مطابق پیگیری‌های مستمر اداره حقوقی محیط زیست استان و با توجه به مستندات آلودگی از طریق نتایج به دست آمده آزمایشات، در خصوص نشست محلول سیانید و آلوده شدن اراضی ملی با محلول مزبور خسارت وارده بر محیط زیست طبق نظریه کارشناسان رسمی تعیین شد.

وی افزود: پس از طی مراحل قانونی از طریق مراجع قضایی استان، که منجر به صدور رای محکومیت بدوی با وجود اعتراض از طرف شرکت مذکور شد، محکومیت قطعی در دادگاه تجدیدنظر استان صادر شد و معدن زرین داغ آستارگان به پرداخت مبلغ تقریبی ۴ میلیارد ریال محکوم شد. مدیرکل حفاظت محیط زیست آذربایجان شرقی تاکید کرد: در سایه دولت مردمی هیچ‌گونه مآشاتی با واحدهای آلاینده نذاریم و با هروند اقدام منجر به آلودگی محیط‌زیستی و بهداشت عمومی از طرف واحدهای صنعتی و خدماتی برخورد قانونی انجام‌خواهد شد.